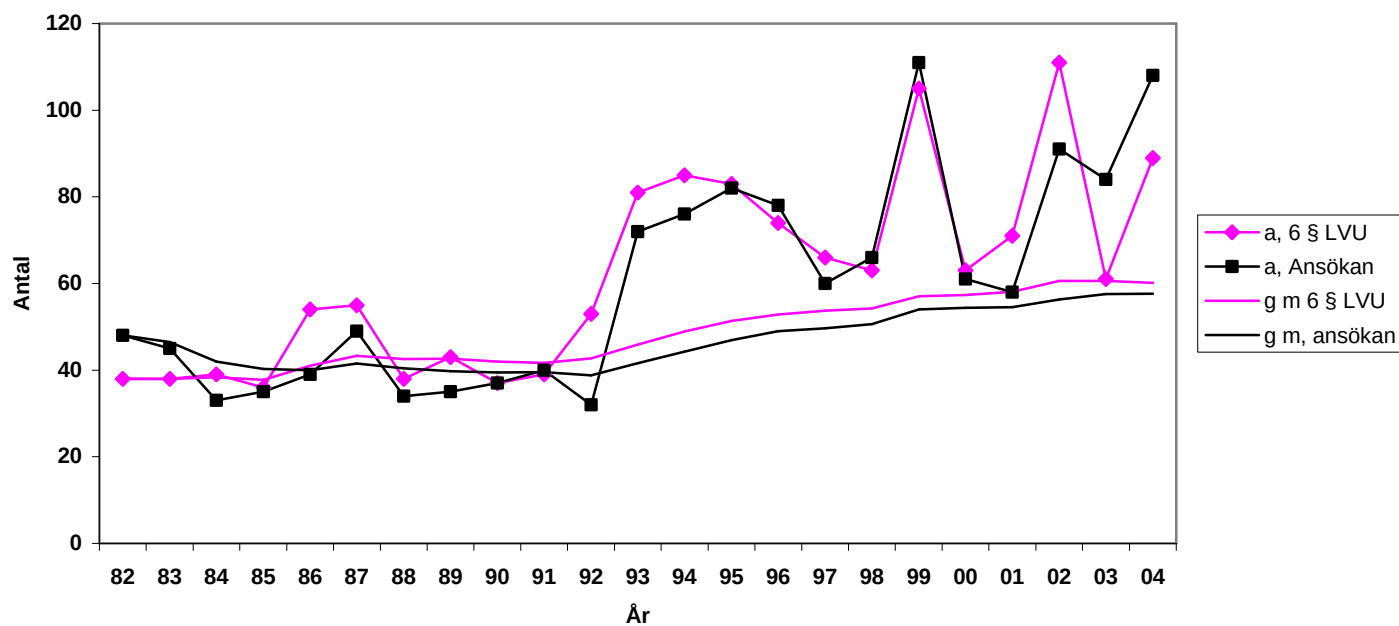

Tvångsomhändertaganden enligt LVU år 2004

Sociala enheten 2005-06-02

Omedelbara omhändertaganden enligt 6 § LVU och ansökningar om LVU-vård 1982 - 2004,
aritmetiska värden (a) och glidande medelvärde (g m)

FÖRORD

Länsstyrelsen har tillsyn över socialtjänsten i länet. Målet med tillsynen är att utveckla socialtjänsten i enlighet med regeringens och riksdagens intentioner.

Barn och ungdomar som blir föremål för vård enligt LVU har en mycket besvärlig livssituation. Beslutet om omhändertagande har ofta föregåtts av en tidsperiod där barnet har varit mycket utsatt. I många fall har frivilliga insatser prövats utan att det har medfört någon märkbar förändring för barnet. I och med omhändertagandet skapas en dramatisk förändring i barnets liv.

Denna rapport visar att antalet ansökningar om vård enligt LVU år 2004 i länet har ökat markant jämfört med föregående år. Aktuell forskning visar att samhällsvård kan innebära den positiva förändring som barnet behöver. Det förutsätter dock att vården är kontinuerlig och stabil. För många barn har vården istället inneburit en rad omplaceringar mellan olika familjehem och institutioner, vilket är mycket olyckligt.

Länsstyrelsens tillsyn visar att många kommuner arbetar med att förstärka och utveckla sina egna resurser så att barn och ungdomar så långt det är möjligt ska kunna bo kvar hemma och få vård i sin hemkommun. Det är i sig en positiv utveckling. Detta är dock inte tillräckligt utan kommunerna måste ständigt förbättra situationen även för de barn som behöver få vård i ett annat hem än det egna.

Den här rapporten är en redovisning av hur många barn i länet som under år 2004 varit föremål för tvångsvård i form av omedelbara omhändertaganden eller ansökningar om vård enligt LVU. Underlaget utgörs av samtliga LVU-mål i Östergötland som Länsrätten eller Kammarrätten avgjort. Länsstyrelsen har dessutom tagit del av socialnämndernas utredningar.

Bo Silén
Socialdirektör

Per Karlsson
Socialkonsulent

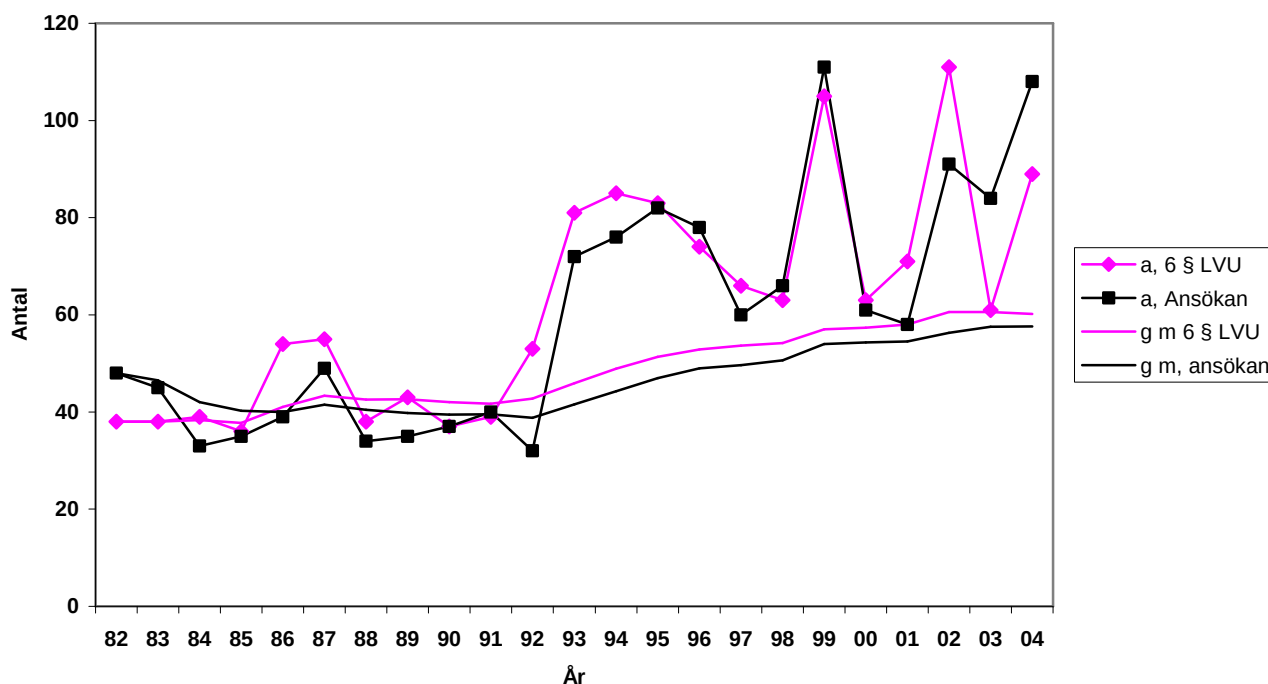
INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING	4
SLUTSATSER.....	6
1. INLEDNING.....	8
2. SYFTE	9
3. METOD.....	9
4. OMEDELBARA OMHÄNDERTAGANDEN ENLIGT 6 § LVU.....	10
4.1 INDIKATIONER FÖR OMEDELBARA OMHÄNDERTAGANDEN	11
4.2 DE OMEDELBART OMHÄNDERTAGNA BARNENS ÅLDER OCH KÖN	11
4.3 DE OMEDELBART OMHÄNDERTAGNA BARNEN, AVSEENDE KÖN	12
5. ANSÖKNINGAR OM VÅRD ENLIGT LVU.....	13
5.1 INDIKATIONER FÖR VÅRD	14
5.2 ANSÖKAN OM VÅRD ENLIGT LVU, AVSEENDE ÅLDER OCH KÖN.....	14
5.3 ANSÖKNINGAR OM VÅRD ENLIGT LVU, AVSEENDE KÖN.....	15
5.4 SKÅL TILL ANSÖKNINGAR OM VÅRD ENLIGT LVU, AVSEENDE MILJÖFALL.....	16
5.5 SKÅL TILL ANSÖKNINGAR OM VÅRD ENLIGT LVU, AVSEENDE BETEENDEFALL.....	17

Sammanfattning

Under år 2004 var sammanlagt 89 barn och ungdomar i Östergötland föremål för omedelbara omhändertaganden enligt LVU. Socialnämnderna ansökte om LVU-vård för 63 av dessa.

Figur 1. Omedelbara omhändertaganden enligt 6 § LVU och ansökningar om LVU-vård åren 1982-2004, aritmetiska värden (a) och glidande medelvärde (g m).

De omedelbara omhändertagandena år 2004 ökade med 45 procent medan ansökningar om vård ökade med 29 procent jämfört med år 2003.

Omedelbara omhändertaganden

Antalet barn och ungdomar som blev omedelbart omhändertagna år 2004 uppgick till 89, varav 46 på grund av brister i hemmiljön och 38 på grund av eget beteende. Därutöver omhändertogs fem barn på båda grunderna. Länsrätten fastställde omhändertagandena i 78 fall.

I två kommuner, Boxholm och Kinda, gjordes inga omedelbara omhändertaganden. Av de ungdomar som omhändertagits år 2004 är 56 procent i åldrarna 13 år och äldre. Detta är en minskning med 16 procent jämfört med 2003. Därmed har trenden att allt fler ungdomar omhändertas omedelbart brutits. Däremot har det totala antalet barn som omhändertas omedelbart ökat, från 61 till 89.

Under år 2004 omhändertogs 41 pojkar och 48 flickor. Pojkarna omhändertogs i 46 procent av fallen på grund av sitt eget beteende medan motsvarande siffra för flickor var 38 procent.

Antalet omedelbara omhändertaganden av flickor år 2004 ökade med 109 procent jämfört med år 2003. För pojkar ökade antalet omedelbara omhändertaganden med åtta procent jämfört med föregående år.

Ansökan om beredande av vård

Antalet barn och ungdomar som var föremål för ansökan om beredande av vård 2004 uppgick till 108, varav 62 på grund av brister i hemmiljön och 37 på grund av eget beteende. För nio barn skedde ansökan på båda grunderna. Ansökningarna ledde till bifall i 90 ärenden, i 15 ärenden meddelades avslag. Tre ärenden avskrevs.

Av de 108 vårdansökningarna föregicks 63 av ett omedelbart omhändertagande.

I tre kommuner, Valdemarsvik, Boxholm och Ydre, gjordes inga ansökningar om LVU-vård.

Totala antalet ansökningar är högre jämfört med föregående år, 108 stycken år 2004 mot 84 stycken år 2003. Kraftiga ökningsmärks i två mellanstora kommuner, Finspång och Mjölby. I Finspång ökade antalet ansökningar från två till sju, i Mjölby från ett till sju.

År 2004 ansökte kommunerna om vård för 54 pojkar. Det är en ökning med sex personer jämfört med år 2003. För flickor har det skett en ökning, från 36 personer år 2003 till 54 personer år 2004. Kommunerna har ansökt om tvångsvård för lika många flickor som pojkar, vilket inte hänt sedan år 1994.

Det överlägset vanligaste skälet till ansökan om vård i miljöfallen år 2004 var olika kombinationer och former av brister i omsorgen. Av de ärenden där kombinationer förekom var brister i omsorgen förenat med barnmisshandel det vanligast förekommande år 2004 med 13 stycken. Därefter följde missbruk förenat med brister i omsorgen med elva stycken och brister i omsorgen förenat med psykiska skäl med nio stycken.

Av beteendefallen var en kombination av drogmissbruk och kriminalitet den vanligaste orsaken till ansökan om vård år 2004. Den näst vanligaste orsaken till omhändertagande när det gäller beteende var ett mer renodlat missbruk av alkohol och/eller narkotika. Könsfördelningen var jämn, 21 flickor och 23 pojkar omhändertogs år 2004 på grund av sitt eget beteende.

I ett fall gjordes ansökan om vård för en flicka som blivit utsatt för så kallat hedersrelaterat våld.

Slutsatser

Länsstyrelsen har sedan år 1982 följt utvecklingen av tvångsomhändertaganden i länet. I redovisningen ingår samtliga LVU-mål avseende Östergötland som Länsrätten eller Kammarrätten avgjort. Länsstyrelsen har dessutom tagit del av socialnämndernas utredningar.

Antalet ansökningar om vård enligt LVU har ökat med 29 procent år 2004 jämfört med år 2003. Störst antal ökning har skett i Finspång, Mjölby, Söderköping, Linköping och Norrköping.

Av rapporten framgår att det skett en kraftig ökning av antalet omhändertagna flickor jämfört med föregående år. Den största ökningen har skett i åldersintervallet 13-14 år. Att dagens unga flickor är en utsatt grupp har uppmärksamats i olika sammanhang. Det är fortsatt angeläget att nämnderna bedriver ett aktivt arbete för att tidigt uppmärksamma flickor som är i behov av särskilt stöd. Särskilda resurser som enbart riktar sig till flickor kan också behöva byggas upp.

Flertalet kommuner har idag en ansträngd ekonomi. Vid Länsstyrelsens tillsyn har det framkommit att socialtjänstens handläggare har mer eller mindre uttalade krav från den politiska nivån att använda kommunens egna resurser. Många kommuner försöker också att utveckla sina egna resurser så att de även kan tillgodose ett tyngre vårdbehov hos barn och ungdomar. Att fler barn och ungdomar får hjälp med mindre ingripande insatser är naturligtvis ett steg i rätt riktning. Detta får dock aldrig åsidosätta kravet på individuella bedömningar, och att de barn som behöver vård i familjehem eller på ett hem för vård eller boende (HVB) får tillgång till sådan vård. Politiker och arbetsledning har här ett stort ansvar för att upprätthålla ett professionellt synsätt som sätter barnet i centrum.

Länsstyrelsen har tidigare lyft fram behovet av att socialtjänsten utvecklar sina utredningsmetoder. Linköpings kommun ligger här långt framme som en av de försökskommuner som utreder enligt BBIC-modellen (Barns Behov I Centrum). Under år 2004 har flera kommuner i länet utvecklat utredningsmodeller som liknar BBIC. Dessa kommuner är i huvudsak de som har specialiserade enheter för barn- och ungdom. Länsstyrelsen efterlyser att även mindre kommuner som inte har möjlighet till specialisering arbetar med metodutveckling. En gemensam och strukturerad utredningsmetod ger enligt Länsstyrelsen en generellt högre kvalitet oberoende av de enskilda handläggarnas erfarenhet och utbildningsbakgrund.

Av statistiken framgår att kombinationsfallen blir fler, det vill säga där fler orsaksfaktorer ligger till grund för ett tvångsomhändertagande. En orsak till detta är sannolikt att handläggarna inom socialtjänsten har blivit bättre på att utreda och belysa barnens situation. En annan faktor är att barn idag lever i en mer utsatt tillvaro. Behovet av samverkan mellan myndigheter är därför en viktig angelägenhet för samhällets aktörer på området. Länsstyrelsens tillsyn visar att det finns en medvetenhet om detta ute i kommunerna, och att olika samverkansformer är under utveckling. Oroande är dock att hårda besparingskrav har lett till neddragningar inom det förebyggande området. Det slår hårdast mot de mest utsatta barnen och ungdomarna, som är mer beroende av skyddande faktorer utanför familjen. På sikt kan neddragningarna leda till en ökad frekvens av omhändertaganden. Länsstyrelsen efterlyser här ett mer långsiktigt tänkande i kommunerna.

En ansökan om vård enligt LVU leder som regel till en placering i familjehem eller på ett HVB. Ansökan om vård har ofta föregåtts av ett långvarigt arbete från socialtjänstens sida. En ansökan om vård som får bifall i Länsrätten kan i en sådan process upplevas som förlösande och leda till en minskad aktivitet från de ansvariga handläggarna. Länsstyrelsens tillsyn visar att det finns brister när det gäller uppföljning av placerade barn. Exempel på sådana brister är att hemmen besöks för sällan, vilket bland annat leder till att barnets möjligheter att komma till tals försämras. En gles kontakt med familjehemmen ger också ett svagare stöd till dem som ska vårda barnet. "Sammanbrott" i vården är ett stort problem när det gäller placerade barn. Forskning visar att det finns ett samband mellan långa, stabila placeringar och ett gott resultat. I besparingstider finns en risk att socialnämnderna alltför onyanserat tolkar "sammanbrott" som ett tecken på bristande kvalitet hos hemmen, och som ett stöd för att vård på hemmaplan skulle vara bättre. Länsstyrelsen vill här framhålla nämndens ansvar för att placerade barn noga följs upp och att de familjehem som tar emot barnen får ett bra stöd.

När det gäller ungdomar är missbruk det vanligaste skälet till ett omhändertagande på grund av den unges eget beteende. Allmänt har samhällsklimatet hårdnat för många yngre, med risk för långvarig arbetslöshet och utanförskap som följd. Olika droger blir alltmer lättillgängliga i samhället. Socialnämndernas utredningar visar att missbruk hos en ungdom ofta leder till en kombinationsproblematik, där kriminalitet och/eller psykisk ohälsa är vanligt förekommande. Att genomföra stöd- och behandlingsinsatser för en ungdom där missbruket har accelererat är svårt och kräver ofta stora resurser. Ofta blir ett tvångsingripande den enda utvägen. Missbruket innebär inte bara ett stort lidande för den unge utan även för dennes familj. Det förebyggande arbetet när det gäller ungdomar och missbruk blir därför mycket viktigt, och aktiviteter som syftar till att tidigt upptäcka och stödja ungdomar i riskzonen bör ges hög prioritet.

1. Inledning

Placering utanför det egna hemmet kan göras med stöd av Socialtjänstlagen (SoL) eller Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU).

I 6 kapitlet föräldrabalken (FB) ges de grundläggande bestämmelserna till skydd för barn.

I 1 § föreskrivs att barn har rätt till omvårdnad, trygghet och en god fostran. Barn skall behandlas med aktning för sin person och egenart och får inte utsättas för kroppslig bestraffning eller annan kränkande behandling. Vårnaden handhas enligt 2 § i första hand av föräldrarna.

Vid sidan av vårdnadshavarna har socialnämnden ett särskilt ansvar för barn och ungdom.

I 5 kapitlet 1 § SoL föreskrivs att socialnämnden skall verka för att barn och ungdom som riskerar en ogynnsam utveckling får det skydd och stöd som de behöver och, om hänsynen till den unges bästa kräver det, vård och fostran utanför det egna hemmet i familjehem eller hem för vård eller boende. Placeringen kan i sådana fall göras med stöd av 4 kapitlet 1 § SoL om barnens vårdnadshavare och den unge själv, om han fyllt 15 år, lämnar samtycke till vården.

I de fall där behov av insatser finns, men placering för vård enligt SoL eller LVU inte är nödvändig, kan någon form av öppenvård erbjudas barnet/den unge eller dennes familj. Socialtjänstens öppenvård innehåller många olika insatser vilka i de flesta fall ges i form av bistånd enligt 4 kapitlet 1 § SoL. Det kan vara allt från öppen dagverksamhet utan närvarokontroll till individuellt anpassade målinriktade program där barnet/den unge är inskriven en bestämd tid.

Enligt 1 § LVU skall insatser inom socialtjänstlagen för barn och ungdom göras i samförstånd med den unge och hans vårdnadshavare enligt bestämmelserna i socialtjänstlagen. Den som är under 18 år skall dock beredas vård enligt LVU, om någon av de situationer som anges i 2 eller 3 §§ LVU föreligger och det kan antas att behövlig vård inte kan ges den unge med samtycke av den eller dem som har vårdnaden om honom och, när den unge fyllt 15 år, av honom själv. Vid beslut om vård med stöd av LVU har föräldrarna kvar den rättsliga vårdnaden om barnen. Föräldrarnas bestämmanderätt över barnen begränsas dock i den omfattning som behövs för att LVU-vård skall kunna ges. Vård med stöd av LVU kan förekomma i två huvudfall, de s.k. miljöfallen och beteendefallen.

I 2 § LVU som gäller så kallade ”miljöfall” sägs:

Vård skall beslutas om det på grund av fysisk eller psykisk misshandel, otillbörligt utnyttjande, brister i omsorgen eller något annat förhållande i hemmet finns en påtaglig risk för att den unges hälsa eller utveckling skadas. Vård enligt 2 § LVU skall upphöra senast när den unge fyller 18 år.

I 3 § LVU som gäller så kallade ”beteendefall” sägs:

Vård skall också beslutas om den unge utsätter sin hälsa eller utveckling för en påtaglig risk att skadas genom missbruk av beroendeframkallande medel, brottslig verksamhet eller något annat socialt nedbrytande beteende.

I vissa ärenden föreligger grund för omhändertagande enligt både 2 och 3 §§ LVU, s.k. ”kombinationsfall”.

Vård med stöd av 3 § LVU får även beredas den som fyllt 18 men inte 20 år enligt 1 § 3 st, om sådan vård med hänsyn till den unges behov och personliga förhållanden i övrigt är lämpligare än annan vård och det kan antas att behövlig vård inte kan ges med den unges samtycke (ungdomar 18<20 år). Vård som beslutas enligt 3 § LVU skall upphöra senast när den unge fyller 21 år.

Omhändertagande av barn och ungdomar med tvång är en av de mest ingripande åtgärder som samhället kan vidta mot den enskildes vilja. Innan ett barn blir föremål för insatser enligt LVU har ofta en rad frivilliga insatser gjorts för att försöka komma tillrätta med de aktuella problemen eller också kan sådana insatser ha avböjts.

Socialnämnden får själv besluta om omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU om det är sannolikt att den unge behöver beredas vård enligt LVU och rättens beslut om vård inte kan avvaktas med hänsyn till risken för den unges hälsa eller utveckling eller till att den fortsatta utredningen allvarligt kan försvåras eller vidare åtgärder hindras. Beslut om omedelbart omhändertagande skall underställas Länsrätten inom en vecka efter det att beslutet fattades.

2. Syfte

Länsstyrelsen genomför årligen en statistksammanställning av LVU-domar för att kunna följa utvecklingen av i vilken utsträckning LVU tillämpas vad avser omedelbara omhändertaganden och ansökningar om vård. Detta för att kunna uppmärksamma förändringar över tid och analysera orsaker till eventuella avvikelser och göra kommunerna uppmärksamma på utvecklingen av tvångsvården.

3. Metod

I redovisningen ingår samtliga LVU-mål avseende Östergötland som Länsrätten eller Kammarrätten avgjort under år 2004 och där besluten och domarna tillställts Länsstyrelsen.

Varje enskilt barn som omfattas av ett beslut eller en dom enligt LVU räknas som ett ärende. Ett enskilt barn kan ha varit föremål för flera beslut eller domar enligt LVU under perioden. Varje beslut eller dom räknas separat.

4. Omedelbara omhändertaganden enligt 6 § LVU

Tabell 1. Beslut om omedelbara omhändertaganden enligt 6 § LVU underställda Länsrätten i Östergötlands län under åren 2003-2004.

Kommun	Antal barn		Fastställt		Ej fastställt		Avskrivet		Förändr.
	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	
Boxholm	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Finspång	1	7	1	7	0	0	0	0	6
Kinda	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Linköping	24	34	21	26	1	3	2	5	10
Mjölby	3	6	1	6	0	0	2	0	3
Motala	4	5	4	2	0	0	0	3	1
Norrköping	23	26	16	26	2	0	5	0	3
Söderköping	1	3	1	3	0	0	0	0	2
Vadstena	0	2	0	2	0	0	0	0	2
Valdemarsvik	1	1	0	1	1	0	0	0	0
Ydre	0	1	0	0	0	0	0	1	1
Åtvidaberg	2	1	2	1	0	0	0	0	-1
Ödeshög	2	3	2	3	0	0	0	0	1
SUMMA	61	89	48	77	4	3	9	9	28

Antalet barn och ungdomar som blev omedelbart omhändertagna uppgick år 2004 till 89 stycken. Det är en ökning med 28 stycken (46 procent) i förhållande till år 2003. Länsrätten fastställde omhändertagandena i 77 fall.

Under perioden 1993 till och med 2004, fördelade sig antalet omedelbara omhändertagna barn och ungdomar på följande sätt:

1993: 81	1994: 85	1995: 83	1996: 74	1997: 66	1998: 63
1999: 105	2000: 64	2001: 71	2002: 111	2003: 61	2004: 89

Antalet omedelbara omhändertaganden har ökat år 2004 jämfört med år 2003. En kraftig ökning kan noteras i Finspång, från ett omhändertagande 2003 till sju år 2004.

I två kommuner, Boxholm och Kinda, gjordes inga omedelbara omhändertaganden.

4.1 Indikationer för omedelbara omhändertaganden

Tabell 2. Barn och ungdomar som under åren 2003-2004 blev omedelbart omhändertagna enligt 6 § LVU. Antal och andel barn och ungdomar efter indikation (orsak till omhändertagandet).

Indikation	Antal barn		Procent av samtliga barn	
	2003	2004	2003	2004
Brister i hemmiljön (2 § LVU)	24	46	39 %	52 %
Den unges beteende (3 § LVU)	36	38	59 %	43 %
Brister i hemmiljön och den unges beteende (2 § + 3 § LVU)	1	5	2 %	5 %
Summa	61	89	100 %	100 %

Socialnämndernas beslut om omedelbara omhändertaganden år 2004 har i 46 fall (52 procent) föranletts av brister i den unges hemmiljö, i 38 fall (43 procent) är orsaken till omhändertagandena den unges eget beteende. I fem fall har besluten föranletts av både brister i den unges hemmiljö samt den unges eget beteende. Vid en jämförelse med 2003, framgår att andelen miljöfall ökat med 13 procentenheter och andelen beteendefall minskat med 16 procentenheter.

4.2 De omedelbart omhändertagna barnens ålder och kön

Tabell 3. Åldersfördelning och kön samt uppgifter om invandrarbakgrund, barn och ungdomar som omhändertagits enligt 6 § LVU under åren 2003-2004.

De omedelbart omhändertagna barnens och ungdomarnas ålder och kön						Därav med invandrarbakgrund ¹				
Ålder	Flickor		Pojkar		SUMMA	Flickor		Pojkar		SUMMA
	2003	2004	2003	2004		2003	2004	2003	2004	
0-3 år	3	10	4	6	16	0	1	0	2	3
4-6 år	3	3	0	8	11	0	1	0	3	4
7-9 år	0	2	3	3	5	0	1	0	2	3
10-12 år	3	4	1	3	7	2	3	0	1	4
13-14 år	2	14	6	3	17	1	5	2	0	5
15-17 år	10	14	19	12	26	3	3	11	1	4
18<20 år	2	1	5	6	7	0	0	2	2	2
SUMMA	23	48	38	41	89	6	14	15	11	25

Antalet äldre flickor som omhändertogs omedelbart mer än fördubblades år 2004 jämfört med år 2003.

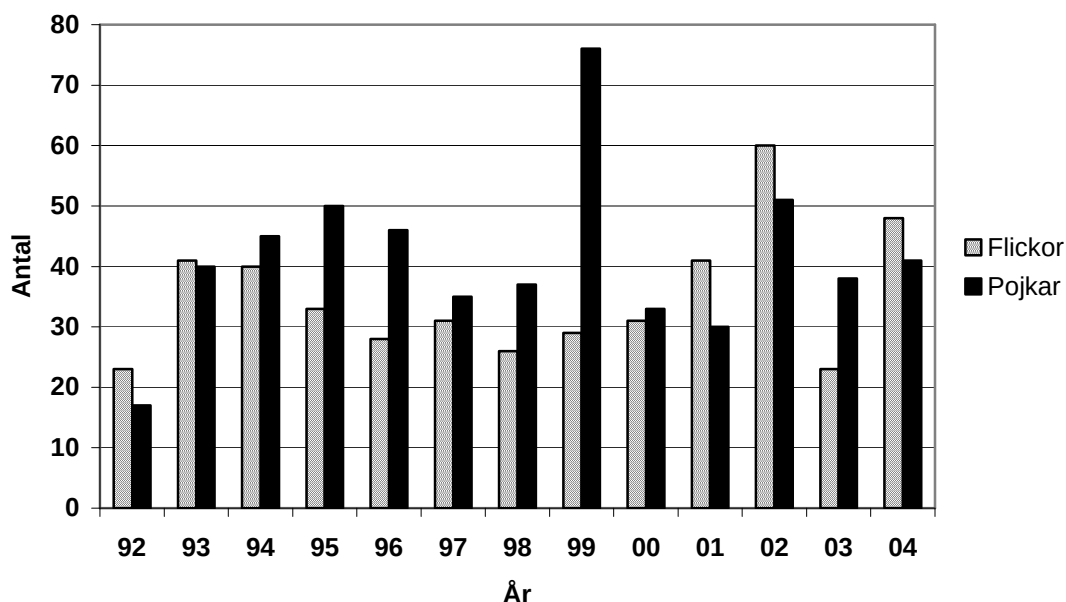
Av de barn och ungdomar som var aktuella för omedelbara omhändertaganden under år 2004 hade sammanlagt 25 stycken (28 procent) invandrarbakgrund. Det är en minskning med sex procent jämfört med år 2003.

¹ Någon av eller båda barnets föräldrar är född(a) i annat land än Sverige

4.3 De omedelbart omhändertagna barnen, avseende kön

Under perioden 1992 till och med 2004, fördelade sig antalet omedelbart omhändertagna barn och ungdomar på följande sätt avseende kön.

Diagram 1. Antal barn och ungdomar som varit föremål för omedelbara omhändertaganden enligt LVU åren 1992-2004, fördelade efter kön.

Av samtliga barn och ungdomar som blev omedelbart omhändertagna någon gång under året var 54 procent flickor och 46 procent pojkar. Vid en jämförelse med 2003, framgår att andelen flickor ökat med 16 procentenheter.

5. Ansökningar om vård enligt LVU

Tabell 4. Ansökningar om vård enligt LVU som varit föremål för prövning av Länsrätten i Östergötlands län under åren 2003-2004.

	Antal barn		Därav inledd med 6 § LVU		Bifall		Ej bifall		Av-skrivet		Förändr.
	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	
Boxholm	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Finspång	2	7	1	5	1	7	1	0	0	0	5
Kinda	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Linköping	46	52	25	24	42	39	4	11	0	2	6
Mjölby	1	7	0	5	1	7	0	0	0	0	6
Motala	8	3	6	2	8	3	0	0	0	0	-5
Norrköping	23	30	17	20	20	28	1	2	2	0	7
Söderköping	0	4	0	4	0	3	0	0	0	1	4
Vadstena	1	2	0	1	1	1	0	1	0	0	1
Valdemarsvik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ydre	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Åtvidaberg	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0
Ödeshög	2	1	2	1	2	1	0	0	0	0	-1
SUMMA	84	108	52	63	76	90	6	15	2	3	24

Under år 2004 ansökte socialnämnderna om LVU-vård för sammanlagt 108 barn och ungdomar. Det är en ökning av antalet ansökningar med 24 stycken (29 procent) jämfört med år 2003. Länsrätten fastställde omhändertagandena i 90 fall. Av de 108 fall där vårdansökan gjordes, föregick denna i 63 fall av omedelbart omhändertagande.

Under perioden 1993 till och med 2004, fördelade sig antalet barn och ungdomar som var föremål för LVU-ansökan på följande sätt:

1993: 72	1994: 76	1995: 82	1996: 78	1997: 60	1998: 66
1999: 111	2000: 61	2001: 58	2002: 91	2003: 84	2004: 108

Det totala antalet barn och ungdomar som var föremål för ansökningar om LVU-vård år 2004 har ökat jämfört med 2003. I medelstora kommuner som Finspång och Mjölby kan märkbara ökningar noteras.

I tre kommuner, Boxholm, Valdemarsvik och Ydre, gjordes inga ansökningar om beredande av vård.

5.1 Indikationer för vård

Tabell 5. Barn och ungdomar som under åren 2003-2004 var föremål för ansökan om vård enligt LVU. Antal och andel barn och ungdomar efter indikation (orsak till omhändertagande).

Indikation	Antal barn		Procent av samtliga barn	
	2003	2004	2003	2004
Brister i hemmiljön (2 § LVU)	46	62	55 %	58 %
Den unges beteende (3 § LVU)	35	37	42 %	34 %
Brister i hemmiljön och den unges beteende (2 § + 3 § LVU)	3	9	3 %	8 %
Summa	84	108	100 %	100 %

Miljöfallen utgjorde år 2004 58 procent av ansökningarna, beteendefallen 34 procent och kombinationsfallen åtta procent. Vid en jämförelse med år 2003, framgår att andelen rena miljöfall ökat med tre procentenheter och andelen rena beteendefall minskat med åtta procentenheter. Kombinationsfallen har ökat med fem procentenheter.

5.2 Ansökan om vård enligt LVU, avseende ålder och kön

Tabell 6. Åldersfördelning och kön samt uppgifter om invandrabakgrund, barn och ungdomar som varit föremål för ansökningar om LVU under åren 2003-2004.

Ålder och kön på de barn och ungdomar som varit föremål för ansökningar om LVU-vård						Därav med invandrabakgrund ²				
Ålder	Flickor		Pojkar		SUMMA	Flickor		Pojkar		SUMMA
	2003	2004	2003	2004	2004	2003	2004	2003	2004	2004
0-3 år	4	8	5	6	14	0	0	1	3	3
4-6 år	8	5	2	10	15	2	3	0	3	6
7-9 år	2	3	3	4	7	1	1	0	2	3
10-12 år	3	4	3	6	10	2	2	1	3	5
13-14 år	3	15	8	5	20	0	6	4	1	7
15-17 år	13	16	21	17	33	4	3	8	3	6
18<20 år	3	3	6	6	9	0	0	1	3	3
SUMMA	36	54	48	54	108	9	15	15	18	33

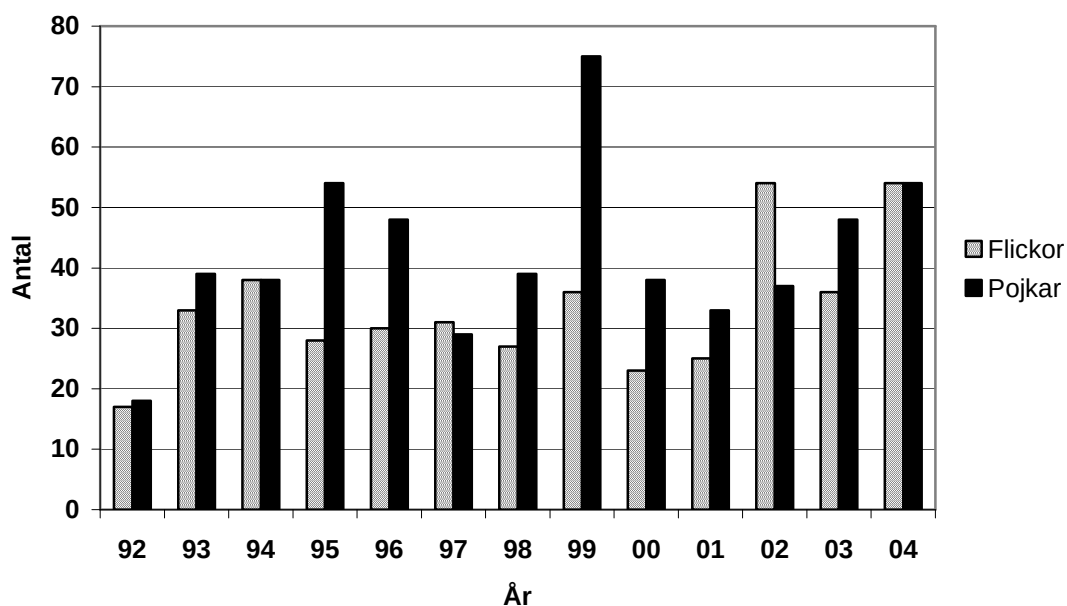
Av de barn och ungdomar som var föremål för Länsrättens beslut om LVU-vård under år 2004, var 27 procent i åldrarna 0-6 år, 16 procent i åldrarna 7-12 år och 57 procent i åldrarna 13 år och äldre. Antalet barn och ungdomar som varit föremål för ansökan om vård enligt LVU år 2004 är högre jämfört med föregående år.

Av de barn och ungdomar som var aktuella för LVU-ansökningar under året hade sammanlagt 33 stycken (31 procent) invandrabakgrund. Det är en ökning i förhållande till år 2003 då antalet var 24 stycken (29 procent).

² Någon av eller båda barnets föräldrar är född(a) i annat land än Sverige

5.3 Ansökningar om vård enligt LVU, avseende kön

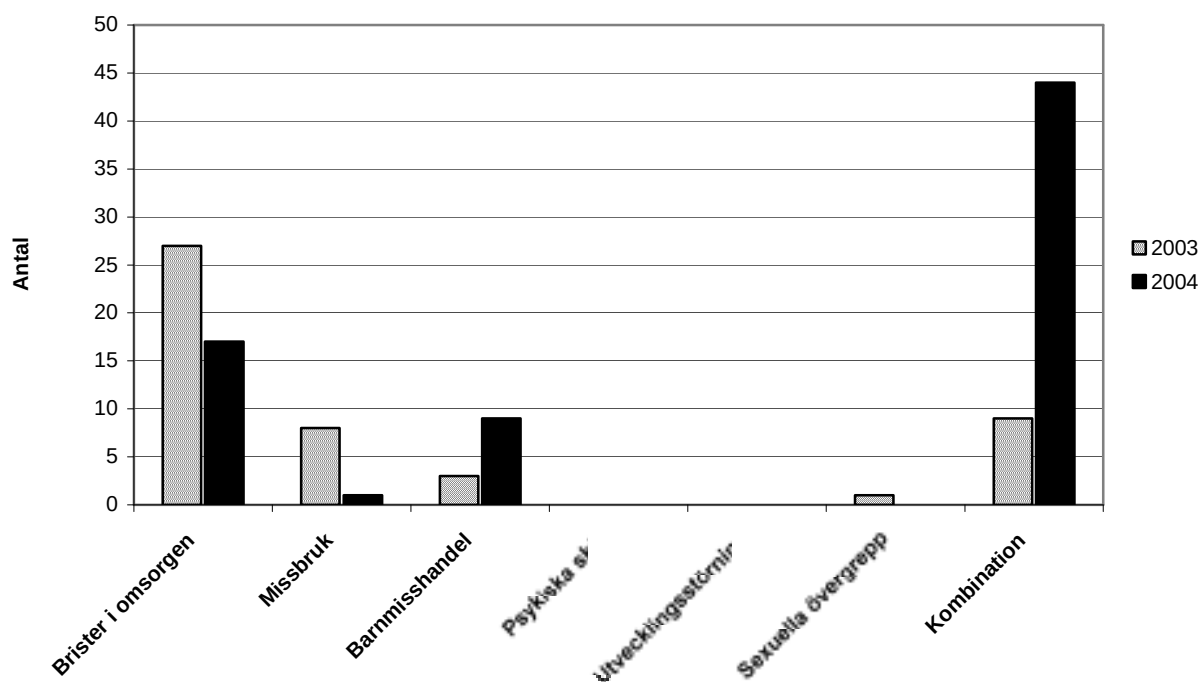
Diagram 2. Antal barn och ungdomar, som varit föremål för ansökan om vård enligt LVU åren 1992-2004, fördelade efter kön.

Av samtliga barn och ungdomar som blev föremål för ansökan om vård någon gång under året var hälften flickor och hälften pojkar. Vid en jämförelse med 2003, framgår att andelen flickor ökat med sju procentenheter.

5.4 Skäl till ansökningar om vård enligt LVU, avseende miljöfall

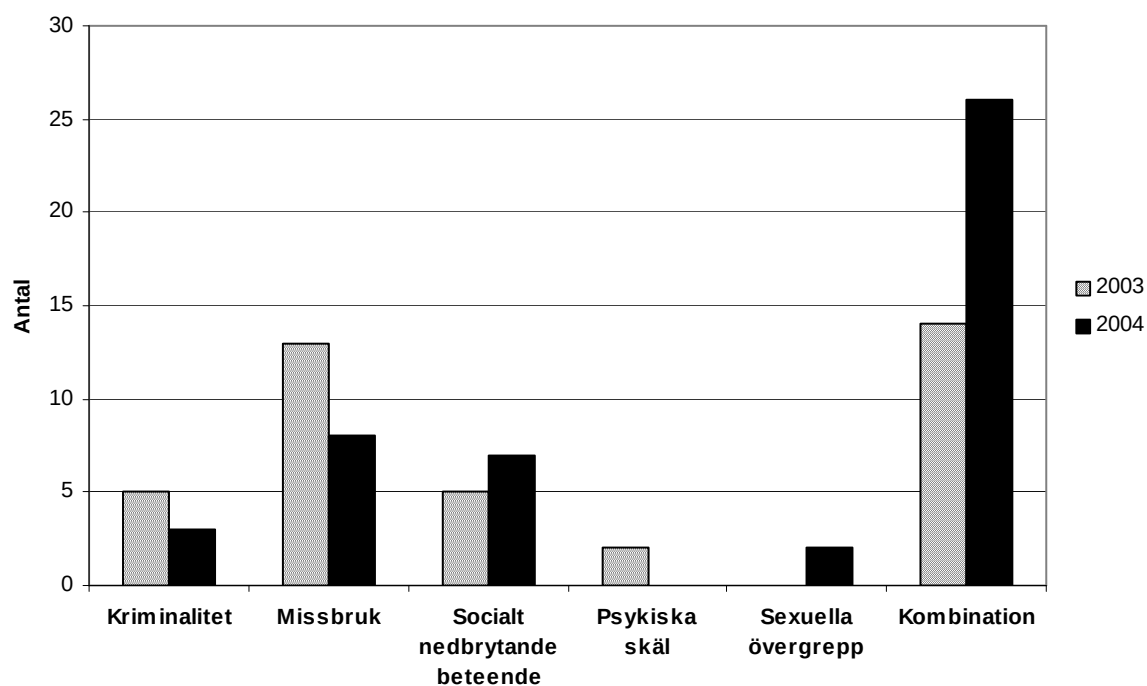
Diagram 3. Skäl till varför socialnämnderna ansökte om LVU-vård åren 2003-2004, avseende brister i hemmiljön.

Av totalt 44 ärenden där kombinationer förekommer var brister i omsorgen förenat med barnmisshandel det vanligast förekommande år 2004 med 13 stycken. Därefter följde missbruk förenat med brister i omsorgen med elva stycken och brister i omsorgen förenat med psykiska skäl med nio stycken.

5.5 Skäl till ansökningar om vård enligt LVU, avseende beteendefall

Diagram 4. Skäl till varför socialnämnderna ansökte om LVU-vård åren 2003-2004, avseende den unges eget beteende.

Av totalt 26 ärenden där kombinationer förekommer var kriminalitet förenat med missbruk det vanligast förekommande år 2004 med elva stycken.